

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

* Rómában lehanyatlott a nap, elborult az égbolt és gyászos fekete éjszakája szállt le a katolikus világra. Huszonöt évig ragyogott a katolicizmus egén ez a fényes nap és tündöklő sugarai a hit világosságát, a szeretet melegét adták az egész emberiségnek.

Huszonöt év után befejezte itt a földön magasztos, fenséges, áldásos életét és most belemerült az örökkévalóság, a halhatatlanság mélységes tengerébe.

XIII. Leo pápa meghalt. Ugy mult ki, mint Mózes, akinek az Úr Hóreb-hegyéről megmutatta az ígéret földjét, mielőtt kioltotta élete világát. XIII. Leo is öntudattal, derült elmével napokon keresztül állott a tulvilág küszöbén.

Elmélkedett a multon, elbucszott a jelentől és bölcsességének magaslatáról bepillantott a jövőbe.

Szépen élni: már az is ritka kedvezése a Gondviselésnek. Szépen meghalni: ez oly kegy, amelyet csak a

kiválasztott jóknak, nagyoknak és nemes lelkűeknek juttat égi kéz.

Halálos ágyán az ember gyöngé, esendő teremtés, nyugtalan, vergődő földi lény, aki az elmulás fájdalmát érzi és a feloslás gondolatán kesereg.

Rettentő percek, amelyek a halált megelőzik, retentők a haldoklóra, aki retteg a szemét elborító sötétségtől s rettentők az élöre, aki zokogó szemlélője az élet kínos kialakulásának.

XIII. Leo pápa, ki nagy volt valameddig élt, szép haldoklásában sem tagadta meg hatalmas egyéniségét. Nyájasan, nyugodtan, derűsen, világos öntudattal, büszke hittel bucsuzott az élettől s mint maga mondá: átlépek az örökkévalóságba.

„Végóráim közeli van, de emelt fővel akarok meghalni. Már érzem magamban a halál nyugalmát, a jövő élet közeledését. Közeledünk az örökkévalóság felé: ránk nézve megszűnnek a gondok“.

Ugy halt meg mint Mózes, aki negyven éven át vezette az ígéret földje felé, a pusztában bolyongó népét össze-

tartotta, erősítette, bizalmat öntött a lelkébe.

A mi szentséges atyánk XIII. Leo az Istentagadás, a vallástalanság sivár korszakában tartotta együtt a szerte tévedező kereszténységet és átvezette őt a lelki pusztaságokon és elhozta végre a vallási megújulás, az Isten-szeretben való megerősödés világáig.

Az utolsó idők áramlatai nem kedveztek az Egyháznak, a különböző fölforgató szociális fuvalmak fölszikkasztották, kiszáritották a vallás iránt régebben oly termékeny talajt, anyagiakért folyó küzdelem elvonta a hit-életől az emberiséget.

E küzdelemben a magasra emelt kereszt földöntuli ragyogásával tartotta féken az egyház haragos elleneit, bölcs szavára forrás fakadt a sziklából is és új erőre kapott a bolyongó fáradt kereszténység, míg elérkezett a megújulás a lelki megerősödés új korszakához. Mert új korszak az, mely most a hit-életre fölvirradt. A vallástalanság sivár világa helyett, im ismét az istenfélelem korszaka következik, megtér az emberiség az ő Istenéhez, újból megtelnek a

A BÁCSKA tárcája.

Stockholmról.

Irta: Vértési Károly.

III.

Az itteni szokásoknak, bár messzire esnek tőlünk, önkénytelenül hódolunk. Ezen alapul az időnk beosztása. Igyekezünk azt jól kihasználni. Ilyen távol fekvő országba nehezebben kerülhetünk vissza, ha még olyan vonzó is a szép Stockholm látképe és kedves az ország népe.

Nem mondom, hogy Stockholmnak nincsenek nagyobb számmal tudományos intézetei, muzeumai, szóval látni való nevezetességei, de ezektől a kiállítás mindig elvonja a látogatók figyelmét. Inkább forgolódtunk az utcán, népes téren, a diszes közterekben, melyekben akkor nyitak a rózsák, jártunk olykor mi is térdig rózsában.

Elfáradva, kimerülve, erőgyűjtés végett szívesen megyünk az olyan asztalhoz, melyet beszédes társaság ül körül. Sokféle italt szolgáltak fel, megnevezésük tanulmányt igényel.

Bajor sört, pilseni sört hirdet majdnem minden vendéglős, csak hogy ezek a sörök — legtöbb esetben — itt készültek. A savanyu vizeket a gyógyszerész gyártja leginkább. A szakácsmesterség is más lévén minden országban, megtörténik, hogy a nemjő is izlik eleinte mint különös és a jó sem izlik mindig, mert megszokott. Izlésünknek át kell kissé változni minden országban. Nem szeretem az olyan utazót, aki mindig csak a maga konyháját emlegeti dicsérőleg, akinek csak a paprikás csinál jó szájizt s örül a lelke, ha itt is fölfedezhet valamely söresarnokban „gulascht“, habár borssal fűszerezve. Német izlésben faragott székek és asztal, papir asztalkendő, nem igen emlékeztetnek haza.

A svéd koszt a jobb vendéglőkben izletes. Sok benne a hal. Még a gombócot is péppé föleresztett halból csinálják. Bővében vannak ennek. Itt az a szokás, hogy az ebéd árát lefizetjük s aztán bemegyünk az étterembe. Külön asztalon van elhelyezve az a rengeteg sok étvágygerjesztő hideg étel, felszettek, melyeket az ebéd megkezdése előtt állva izlelünk. Delicettesek, melyek a leginyesebbet is kielégítik. Rendesen már itt megebédeltem, olyan

jó volt minden, el sem számlálhatnám a sok-félét. Izletes ezüstszínű kis halak, vörösré főtt ollós és hasadt lábú rákok, lazac, pisztráng, kaviar, a tengervilág csodáinak sohasem látott gyümölcsei, melyeket úgy, valamiket itt, talán sehol sem tudnak elkészíteni, annyi változatban feltálatni. Ezekhez járulnak a sonka és kolbászfélék, sajtok. Az asztalnál való felszolgálást a vendéglőkben rendszerint nők teljesítik. A művelt társadalom oltalma alatt állanak. A vendéglőben találják az első kiképzetésüket a gazdasszonyokra. Svédországban nagyon szeretnek ezüst evőeszközöket használni, kisebb vendéglőkben is ilyeneket tesznek a tányér mellé. A Bern's Salonger-ben csillog az asztal a sok ezüstpól. Az éttermekben nem az van kiírva, hogy itt tilos a dohányzás és ez a svédok udvariasságára vall, hanem a mely éttermekben meg van engedve a dohányzás, azt írják ki: Itt lehet dohányozni.

A gőzhajón ülve, a fjordokat járva, melyek bujkálnak a sziklahegyek közt, szemlélve partszegélyben, sziget-ekességben, lombokban és éghajlatban a természet szépségeit, nagyot sóhajtok és azt kívánám, vajha a teremtő Isten mindezekből, amelyek itt feleslegessé

templomok és milliók ajkairól fölhangzó hozsánna, dicséri a teremtés Urát, kit a bölcs lángesze föl nem ér!

XIII. Leo pápa betekintett még az ígérlet földjére. Ő láthatta még az Istenimádás honát, ahol bő forrásokban fakad a szeretet és a vallás tanításai tápláló gyümölcsöt teremnek a lelkeknek.

A föld összes katolikus templomaira kitzúzták a gyászlobogót, megkondultak a világ minden zugában a harangok, hirdelve a szent aggastyán halálát. Végig zug e földtekén e harangszó és egybeolvadva a léghen, halk földöntuli morajként a magasba szálló, mennyek felé szárnyaló lelket. S amíg itt e földön a gyász sötét színeivel festi meg a fájdalom az országokat, odafönn föltárnak az örökkévalóság kapui, hogy befogadják az új lakót. Angyalok kardala üdvözlö a „Sacerdos Magnus“-t, ki híven elvégezte mindazt e földön, amit az Úr reá bízott.

Krisztus a szeretet vallásával ajándékozta meg az emberiséget és ez szent tűz, mely a szeretet oltárán immár huszadik évszázada ég, sohase kapott jobb, hivebb, lelkesebb ápolót, mint XIII. Leo volt.

A Jézusi szeretettel világított, melegített, nem gyújtott, nem rakott máglyát, nem borított lángba országot.

XIII. Leonak nem volt országa, nem volt hadserege s mégis a Vatikán világából mérhetetlen hatalom, végtelen erő sugárzott szét a földre. XIII. Leo ereje a bölcsesség volt, hatalma az igazság, fegyvere a szeretet. Ezekkel élt, ezekkel uralkodott.

Átlépett az örökkévalóságba.

Törvény a magyar földről.

Zombor, 1903. július 23.

Darányi kezét áldani fogja a magyar nép, ha nagyszabásu tervét a telepítésről az a jó akarat és az a feláldozó önzetlenség fogja végrehajtani az egész vonalon, mely őt magát lelkesíti s egyikévé teszi Magyarországot, de egész Európa legkitűnőbb földmívelési minisztereinek. Törvény-tervezete a telepítésről lényegében és céljában a magyar faj megerősítését akarja biztosítani.

Maga a szöveg egyszerű és tartózkodó. De minden sorából kivillan a nagy nemzeti cél. Az a nemzeti cél, mely megvalósítható a társadalmi rétegek érdekeinek sérelme nélkül. Sőt, csodálatos, ez a nagy földbirtokreform megvalósítható valamennyi társadalmi réteg előnyére. Darányi kerüli a radikálisnak látszatát, épp úgy mint lényegét. Lassunak, egyenletesnek, de következetesnek tervezi az átalakítást. Lehetségessé teszi a nagy és kötött birtok fölprózását s az erdei hegyi birtokkal kicserélését, de közbeveti a munkástelepeket, hogy a munkásviszonyokban gyökeres és rögtöni változás zavarólag és bontólag közbe ne lépjen. Ekkép a nemzeti és állami célon túl azt a célt is tapintattal szolgálja, hogy a szociális kérdés fokozatos és békés megoldást nyerjen.

A telepítési és birtokföldarabolási törvényjavaslat előadói tervezete 125 szakaszban intézi el azt a jogviszonyt, mely a magántelepítő, illetőleg parceláló földtulajdonos, valamint az államkincstár és a vállalkozó között elképzelhető.

A tervezet szerint négyféle módon lehet telepíteni és pedig: telepes köz-

ség, telepes falu, tanyatelep létesítése útján.

A telepbirtok nagyságát akkora területben állapítja meg a javaslat, a melyen a telepes kötelezettségeinek teljesítése mellett megélhet. Vagyis nem köti meg az akció működését, hanem a viszonyokhoz alkalmazkodik. Ellenben 80—600 hold nagyságu középirtokok mellett öt holdig terjedő kis birtokokat is tervez ugyanegy telepen.

Ez alkotja az egész javaslatnak egyik erős csucsivét, mert azt jelenti, hogy a telep nem áll csupa egyforma nagyságu birtokokból és így birtokosokból, kik ugyanazzal a kis tehetséggel a mezőgazdaság előbbrevitelének ügyét sohasem szolgálhatnak. Hanem szükség szerinti számban kis középirtokost is telepít oda, kiknek példaadó hivatása joggal elvárható. Segíteni óhajt a törvényjavaslat ez intézkedéssel a megingott egyensúlyon is, mely a birtok-kategóriák között immár sajnosan mutatkozik. Egy középirtokos jelenlétének fontossága valóban nem hangsúlyozható eléggé, ha ismerjük azokat a tapasztalati tényeket, melyek egy tanult és tevékeny középirtokos működése nyomán egy-egy helységben be szoktak következni.

Az 51. és 52. §. az államkincstár megvásárlási jogának törvénybe iktatását javasolja. Ez igen fontos rendelkezés, különösen a magántelepítés szabályozása szempontjából. Hivatva vannak ezek a szakaszok az államhatalomnak még a magántelepítésnél is a korrekt szerepet juttatni. E ténykedésben megerősíti őt még az 55. §. is, amely szerint: „az államkincstár jogosult a telepes érdekében a telepítésből eredő pörbe avatkozni.“ Az államhatalom a

válnak, nekünk is adna — az Alföldünk nagy rónájára valamit. Milyen boldogoknak érezhetnők magunkat! A polgári kimenők helyett csinálhatnánk egy-egy kirándulást, mint a Stockholmiak ezt tájban, irányban változatosan megteszik.

Nyole sziget,*) még több félszigetre kapaszkodik fel a város, az egyszerű halászkunyhókból felsarjadzott pompás város, valóságos szigetváros. Mintha a tenger vízszintjén usznék az egész város s csak közbül-közbül kapaszkodnék fel.

Ott fent köziklaesoportozatok akasztják meg a szemet. Ölyv kering s azután lecsap zsákmányára. Itt lent magasfoku kulturát esodálok. Isten alkotó keze és az ember munkás keze alkotta olyan széppé Stockholmot. A víz tükrén árbócerdő, mélységes vizek fölött erős, mégis tetszetős kőhidak.**)

*) Legnagyobb sziget a Riddarholm, amely Lovagszigetet jelent. Ezen épült a régi város, mely a londoni Cytinek felel meg.

**) Norrbo, Nordbrücke, nyole nagy gránit ivre épült, 113 méter hosszú, 19 méter széles. Az óváros szigetével köti össze az idegenek által látogatott Norrmalet, vagyis északi városrészt. Árulnak rajta akár mint a velencei Rialto-hídon vagy a flórenci Pontevecchiön. Éppen száz éves volt, mikor jártam rajta. Pompás kilátás esik róla a városra.

Nem emlékszem, hogy lettem volna valaha olyan városban, ahol nehezebben igazodtam volna el, mint a Mälár-tó és a Keleti-tenger*) egyesülésétől fekvő Stockholmban. Itt, ahol csipkés a víz széle és előre hajló, hátra eső, fölfelé kapaszkodó, majd palotaszerű, majd kisebbszerű házak, sorok alkotnak utcát, nem is lehet másképp, nehéz a tájékozás.

Sokszor jártam a löfejű vasuton. Ellenőr soha sem zaklat, jegyet se váltunk, csak beleesztatjuk a tíz öre**) viteldíjat az elénkbe tolt üvegfa perselybe, ahol az rézlapon megakad; a kalauz megnézi és rugóval a persely mélyébe veti. Ha ninesen apród, a kalauz lepecsételt papírba göngyölve készen tartja számodra a váltandó, előre megolvasott apró pénzt, amelyből fizethetsz. A kiállítás idejében az egész városban, sőt országban új veretű ezüst pénz járt. A kocsik a turiniak módjára azért a legjobb szerkezetűek, mert az ülőhelyéről mindenki szembenéz, azaz előre lát s

*) Keleti- vagy Balti-tenger. Éjszaki öble a Balti-öböl, keleti öble a Finni-öböl nevet visel.

**) Egy svéd korona (Kronor) a mi pénzünk szerint körülbelül 1 kor. 17 fillér. Őr vagy öre váltópénz a svéd koronának egy század része. Mind a három skandináviai országban egy pénzegység van.

minden ülőssornak két oldalról van feljárója, ahhoz elég térség, hogy kiki helyre juthasson anélkül, hogy egyik a másikat zavarná. Az a rendellenes, a részvénytársasági igazgatóság kapzsiságából, a rendőrség elnézéséből eredő zsufolttság, egymás oldalához való surlódás, a kalauznak és az ellenőrnek az összezsuft tömegben való átvergődése itt teljesen ismeretlen.

Stockholm az éjszakai városoknak határozottan a legszebbike. Pedig ebben a szép városban, csendes népességű országban is uralkodtak Nerók s a komédiás cézárral nagy durvaság, kegyetlenség. Falernumi bor, mézben főtt sáskák, páva és flamingó nyelvek fogyasztása, szóval dözsölés nélkül is feltámadhat az állat az emberben. Ránehezdedt a sors a svédek földére is. Voltak királyaik, kiknek koronája kinkeserves töviskorona volt. Jártak riasztó hírek szájról-szájra, az arcok váltak halálra. Vészterhes volt a levegő, forró és tüzes, mikor sötétlettek a jelek. Fondorlelkű tervek kieszelésével mennyi, de mennyi vér folyt koronabírásáért, nagyravágyásból, ideges félelemből, politikai mérközésből, hitváltoztatás, felekezeti rajongás okából. Gyorsan peregvén

magánvállalkozásnál egyáltalán olyan nagy befolyást köt ki magának az egész műveletnél, hogy a kizsákmányolás eleve kizártnak mondható ugy a telepítésnél, mint a birtokföldarabolásnál. Ezt a célt kiválóan a huszonnégy tagból álló „telepítési hatóság” alakítása fogja szolgálni, melyben indifferens férfiak fognak a telepes és parcellázó érdekekben örködni.

Az egész javaslaton a vállalkozó telepes-exisztencia jó szelleme vonul keresztül a legapróbb részletekig, annak első barázdájától egész megerősödéséig.

Valóban méltó akció, melynek 80 millió fogja alapját tenni. Hordereje nemcsak nemzeti és társadalmi, hanem közgazdasági téren is kiszámíthatatlannak tűnik előttünk. És ha a telepítési rész áldozatot kíván is, bőven megtérül az erkölcsileg, de idővel anyagilag is.

Megemlítjük a telepes első tizévi adómentességét is, mint olyan körülményt, mely hivatva van a kezdet nehézségeivel küzdőt talpra állítani.

Rendkívül nagy kvalitása van a gondolatoknak a birtokföldarabolási részben is. A 72. §. pld. olyan határozatokat tartalmaz, melyek méltányosak és a parcellázási kedvet hivatva vannak fölkelteni. Ilyen az, hogy a telepítési hatóság díjtalanul végeztesse a szükséges fölméréseket, térképeket készítesse, terveket, szerződéseket, stb.; továbbá bélyegmentességeket adhat; középületeket is emeltethet, sőt előlegeket is adhat, ha a közérdek megkívánja.

A nagy nemzeti és társadalmi célt leginkább a 88. §. szolgálja, mely így szól: „A hitbizomány birtokosa, a hitbizományi ingatlan jóváhagyásával, a hitbizományi ingatlant vagy annak egy részét telepítés vagy földarabolás cél-

jából is elidegenítheti. Egyébként a hitbizományra vonatkozó jogszabályok ilyen esetben is alkalmazandók.”

Rendkívüli fontossága van annak a körülménynek, hogy az állam a telepítési alap segélyével minden eladásnál szerepelhet vevőként, vagyis a birtokcserék korrekuráját maga fogja kezelni és a mezei birtoknak erdeivel való kicserélését lehetővé teszi. Ez az akció még a földbirtokos-osztálynak is eminenter érdekében van, különösen a munkás-telepek létesítése által.

A nemzet jövője érdekében semmi sem kívánatosabb, mint az, hogy e javaslatból törvény váljék minél előbb. Darányi Ignác e javaslatban fektette le azokat az intenciókat, melyekkel a nemzetmentésnek már is nem egy derék munkáját végezte. Ki kell elégiteni a nép földéhségét, mert csak így akaszthatjuk meg a kivándorlásnak azt a megdöbbentő folytonosságát, mely népünket szemünk láttára megtizedeli. Az, hogy törvény legyen a földmívelési miniszter javaslatából, épp azért nemzeti szükség, mert csakis ezáltal lehet Darányi becses intencióit a jövő számára is biztosítani.

A közutak befásítása.

Zombor, július 23.

Az 1863. évi példatlannak mondható szárazság után részletes adatokkal kimutatták, hogy a csapás főleg azokon a vidékeken volt a legnagyobb, a melyek faültvényekben és erdőkben a legszegényebbek voltak. Már akkor, e szomorú tanulságra való hivatkozással, sürgették a közutak befásítását és más, mívelésre nem alkalmas területek beerdősítését, de a szó hosszú ideig visszhang nélkül maradt.

„Fa és erdő nem csinál esőt”, ez volt a legerősebb ellenérv.

Azóta hosszú idő telt el; ma már fasorok diszítik ott az utakat, ahol gyermekkorunkban legfeljebb egy-egy elvénhedt fűzfa buslakodott magánosan. Eltekintve az erdősítésektől, a közutak, községi területek, meredek partok, vízmosásos helyek és egyéb hasonló területek befásítása körül nevezetes lépés volt az 1894. évi XII. törvénycikk megalkotása, a mely ezen területek befásítása iránt intézkedik és erre való tekintettel elrendelte, hogy minden község faiskolát köteles létesíteni. A törvény életbelépte óta megindult a fásítás minden téren; kopár területek, vízmosásos szakadékok új életre ébredtek és az utak mentén zöld szegélyt vontak a kiültetett fák. A fásítás előmozdítása terén igen nagy tényező lett a jelenlegi földmívelésügyi miniszternek az a kiváló gondossága, melylyel a kertészetnek és fatermesztésnek ügyét pártfogásába vette. A községi faiskolák, sajnos, nem biztosítják a törvény célját; írott malaszt maradt volna nagyrészt minden, ha a földmívelésügyi miniszter nem szaporította volna az állami faiskolákat, a melyekből százezer számra kerülnek ki évenként a kiültetésre alkalmas fák. Csakis ennek köszönhetjük, hogy a közutakra gyümölcsfákat kezdhettünk ültetni. Ez az eszme nálunk a legújabb időkig idegen volt s a gyümölcsfák közül kizárólag a szederfa (*Morus alba*) szerepelt az utakon. Persze, ez se jöhet tekintetbe mint gyümölcsfa, mert nem gyümölcséért, hanem a selyemtenyésztés előmozdítása érdekében lombjéért kezdték el ültetését.

Az utaknak gyümölcsfákkal való befásítását az állami utakon kezdték meg. A földmívelésügyi miniszter a keres-

le az események, a népi háborukat, harcokat a hegyek közt, ki győzné mind előszámlálni, rettenetes, romlasztó voltakban leírni?! Felekezettek fegyverben álltak egymással, vallásközi harcok dúltak, lovaskövetségek jártak egymáshoz. Isten nem hallgatja meg a véres szereplők zsoltárát. Egymást tépve-marva folyt a vérpatak királyi ember, püspök, polgármester, nemes, polgár, vezérek, katonák, számottevő családok fiainak sebéből, mikor az állam és egyház viselt hadat egymás ellen. Harcok lángja borította el az országot, locsesantották egymás agyvelejét, tündökletes seregek verték egymást porba paripadobogás között. Halál halálával multak ki az emberek. Hires az iszonyatosságban a stockholmi vérfürdő is, melyet a féktelen természetű, akaratának akadályt nem tűrő II. Keresztély dán és norvég király 1520. évi december 20-án tömeges kivégzéssel, kiméletlen vérontással rendezett trónralépésekor, gyötörte az elméket, haragjában sujtott, megfulasztani igyekezett a közszellemet, szomorú világot vetvén az akkori állapotokra, erős háborúsba hozván a közvéleményt. Hogy a trónját biztosítsa, 95 előkelő embernek kellett elpusz-

tulni. Végre következett a kemény megtorlás, kezei erőtellenül hullottak le s maga is mint fogoly halt meg. Senkinek az indulata nem fordult felé részvétre. Ha országa gazemberekből alakult volna, akkor ő méltó királyuk lett volna. Megújul előttünk, sőt képzeletünk elé tolakodott a mult, a maga rettenetes voltában megszólaltatva a történelem bíráló szavát. Hullott a feje, megeredt a vére mindazoknak a hazafiaknak, akik a dán uralommal ellenkeztek. Az igazság öl. Ölte az igaz svédek. Az erőszakos dán király tette, iszonyattal töltötte el az emberiséget és nem bizonyíthatta be vele a jogtalanság jogos voltát, megállhatót okot sem tudott adni cselekedetének. Nem altathatta el a lelkiismeretét s így ránehézedett a tudat, az a gondolat lett urrá agyán, hogy van Isten, aki a korona viselőjétől is — nem fedvén a biborköpenyeg a bűnt — mindent számon kér — és a nemezis Istene szigorú. De ne idézzük tovább emlékezetünkbe a Clio tábláján, az oknyomozó történetirással, az igazság szem előtt tartásával, a maguk vadságában, szemkiszurással, hussebvágásával és egyéb embercsontkítással, éhhalálra kázhoztatással ugy is

elégge megörökített kegyetlen dolgokat, testvérharcokat, melyek reánk hatnak. Azt is könnyű elképzelni, hányan hagyták itt a világot anélkül, hogy nehéz titkok súlyától szabadulni bírtak volna. Ne emésszenek minket most szomorú gondolatok, hiszen vannak az életben és történelemben megismétlődött események, a nemzetek historiájában vannak sötét pontok, melyeknél megáll a lélek az emberben, hogy térben, időben messze ne menjünk, az 1789. évi francia forradalom elfajulván, a szenvedélyek vad tusájában királyilkosságba esett át. De mi most nem a multból felszálló árnyakat kergetjük, nem a trón égő zsarátnokáról beszélünk. Politikáról sem, mely egyszer vállra emel, másszor porba, sárba taszít, részvétet fitogtat. Mellőzzük azért, hogy a nemes szívek véréből áldozatul mennyi folyt, földalatti börtönökben hány erős bajnok szenvedt el, az események tanulságainak feltárása helyett gondoljunk inkább arra, hogy „van bíró a felhők fölött, áll a villamos ég.”

kedelemügyi miniszterrel egyetértőleg folytatja a fásítást és az állami utak mellé kiültetett gyümölcsfák száma 1902-ben már elérte a 100.000 darabot.

Az egyes évek szerint a kiültetett gyümölcsfák száma a következő:

1897-ben	9.742
1898-ban	18.541
1899-ben	9.676
1900-ban	20.398
1901-ben	15.815
1902-ben	27.944

összesen 102.116.

Az első években kiültetett gyümölcsfák általában véve szépen diszlenek s már a múlt évben gyümölcsöt is termettek.

A kormány példáján felbuzdulva, a törvényhatóságok közül is sok azt határozta, hogy közutjait gyümölcsfákkal fogja beültetni; úgy, hogy ez idő szerint már az összes közutakon sokkal több gyümölcsfa van kiültetve, mint a mennyit az állami utak fenti statisztikája föltüntet.

A földmivelésügyi miniszter arra is különös gondot fordított, hogy minden vidékre oly gyümölcsfajta kerüljön, a melynek az ottani éghajlati és talajviszonyok a legjobban megfelelnek, s így minden valószínűség szerint az adott körülmények közt elérhető legnagyobb termést fog adni. Nagy gondot fordít arra is, hogy a közutak befásítása az egyes, bár megfelelő gyümölcsnemekből ne rendszertelenül történjék, hanem oly módon, hogy egy-egy utvonalon egy fajtaból legalább is ezer fa ültetessék, mert ez megkönnyíti a gyümölcs őrzését és főleg értékesítését. Az állami utakra ültetendő gyümölcsfáknál ez irányban közvetlenül intézkedik, de fölhívta a rendszeres ültetésre a törvényhatóságok figyelmét is.

A selyemtenyésztés fejlesztése megkívánta annak szabályozását is, hogy hová kerüljenek szederfák és hová ültessenek gyümölcsfát. Ezt egy szaktanácskozás állapította meg, a melyen részt vettek a földmivelésügyi és a kereskedelemügyi miniszteriumok szakközegei. Megállapították, hogy mely vidékek alkalmasak szederfatenyésztésre és melyeknek viszonyai felelnek meg inkább a gyümölcsfáknak. Ez az értekezlet 24 vármegyét talált a szederfatenyésztésre kiválóan alkalmasnak, 33 vármegyét pedig gyümölcsfákra alkalmasnak; a többi hat vármegyében pedig gyümölcs- és szederfát vegyesen ültetnek. Tekintettel arra, hogy a selyemtenyésztés fejlesztése azt kívánja, hogy a szükségelt lomb lehetőleg közel legyen, a miniszter azt igyekszik elérni, hogy a községek belső területei ott, ahol ez lehetséges, kizárólag szederfákkal ültetessenek be.

Könnyen érthető, hogy a közutaknak gyümölcsfákkal való beültetése, kivált eleinte, nagy nehézséggel járt, mert a gyümölcsfák pontosabb gondozást, ápolást igényelnek s ennek hiányában elsatnyulnak, vagy ki is pusztulnak. Hogy a kiültetett fák szép fejlődése biztosítva legyen, a földmivelésügyi miniszter kertészeti és fatenyésztési szakközegeivel évenként több tanfolyamot rendeztet, a melyeken az állami utmestereket és utkaparókat, valamint az államépítészeti hivatalok azon közegeit, a kiknek feladata az utak ellenőrzése, a fatenyésztés és faápolás gyakorlati ismereteire kioktatják és elméleti előadásokban is részesítik, hogy a gyümölcsfákat kellően gondozhassák.

Igy meg van a mód arra is, hogy a gyümölcsfák megfelelő fejlődése is biztosítva legyen s néhány év múlva bizonyára szép eredményekre fogunk visszatérhetni. Már a kezdet is oly biztató, hogy a további eredmények a legszebb reményekkel kecsegtetnek. Sok vidék egyhangú, sivár képe megváltozik és az utak mentén diszljó fák nemcsak gazdasági és egészségi szempontból fognak használni az országnak, hanem szebbé, kellemesebbé, üdébbé teszik a mezőt is.

A Henry cirkusz.

Kedd óta városunk közönségének kellemes és szép szórakozást nyújt Koschke Henrik igazgató nagy cirkusza. Az óriási sátor a vásártéren van felállítva és benne 2500 embernek van helye. A nagy sátor mögött külön két sátorban van elhelyezve az istálló és a személyzet öltözői. A cirkusz kedden reggel érkezett meg különvonaton s bátran mondhatjuk, ami a felállítást és elrendezést illeti, az éppen olyan gyorsasággal ment végbe, mint Barnumnál. Két óra leforgása alatt készen állott a cirkusz. Ugyanaznap kezdődtek meg az előadások is. A cirkusz nagyszámu és fölötté ügyes személyzete mindjárt az első estén kített magáért és olyan dolgokat produkált, melyek feltétlen megérdemlik a legnagyobb dicséretet és elismerést. Csupa különleges dolgok lettek és lesznek bemutatva s így felette élvezetes estéket szerez Henry direktor nekünk zomboriaknak.

Az első est fényes sorozata volt a megkapó s olykor idegrázó szenzációknak, melyek arról tanuskodtak, hogy a Henry cirkusz személyzete egytől-egyig művész emberekből áll. Elsősorban maga az igazgató ragadta bámulatra az óriási számu, mintegy 1800 főből álló hálás közönséget. Minden piéce pompás volt. Bemutatól 6 sárgát, majd később 10 feketét, szerdán este pedig Blondin elefántot vezette elő és végeztetett velük oly produkciókat, melyeket eddig nem igen volt alkalomunk látni. Gyönyörű volt a 10 feketének elővezetése. Bámulatosau uralkodott felettük Henry igazgató, óriási tapsot aratva. Valóban minden sablonos dicséretet mellőzve, Henry igazgató megérdemli a legnagyobb elismerést csodálatos idomításaiért, elegáns mutatványaiért, a cirkuszban uralkodó rendért és a közönség iránt tanusított előzékenységeért.

Az eddig fellépett művészek közül első sorban is az igazgató bájos leánya Henriette érdemel kitértető dicséretet. Amit eddig bemutatott, azok mind olyan dolgok voltak, hogy közönségünk a legnagyobb elismeréssel adózott értük. A kedves kis művésznő rendes utcai toilletében az első napon bámulatos ügyességgel végezte nehéz mutatványait a száguldó lovon. Elegancia és grációzitás nyilvánult minden mozdulatában és a közönség óriási tapsal üdvözölte. A többi estéken is hatalmas sikerei voltak.

Méltó partnere férjének a directrice, aki szerdán este mint idomító fényesen tanuskodott ügyességéről. Az igazgatóné a legszilajabb állatok felett férfiként uralkodott és szebbnél szebb mutatványokat csináltatott velük. Az igazgatóné a nagy tapon kívül szép virágcsokrokkal lepte meg a közönséget.

Pompás dolgok voltak ezután, melyeket Mr. Valdemár mint salto lovas, Elvira mint légtornászó, Miss Marguerite mint voltige lovas mutattak be. Az artista mutatványok tetőpontjukat azonban az Azias fivérek és a Benedetti Nava csoport idegfejlesztő piéceiben érték el. Az előbbieket egy lejtős körüldben mint kerékpározók hátborzongató produkciókat végeztek, utóbbiak pedig heten, az ikariai játékkal eddig nem látott mutatványokkal tettek tanuságot hatalmas művészetükről. A játék a legőrültebb saltókból, ballanceokból állott és különösen a csoport legidősebb tagja ragadta bámulatra a közönséget.

Nagyon szép és elegáns volt Petoletti Károly iskolalovaglása, Glauert Oszkár jokey loaglása és ugrasai, Riego Viktor gömb- és fáklyaprodukciói. A közönség sokszor kitapsolta a művészeket.

Felette élvezetes pontokat töltöttek be a bohócok, kik közül Barker, idomított kutyáival, majmával és egy angol sertéssel nagy derűtséget keltett. A zenebohócok is nagy szerű dolgokat produkáltak. A balletkar szépen és ügyesen táncolt.

Szerdán este az igazgatónak volt nagy sikere Blondin elefántal. A hatalmas állat eddig ritkán látott dolgokat végzett.

Tegnap este Henriette Glauert Oszkár-pompás „pas de deux” loaglást mutatott be, óriási tapsot aratva.

A látottak után bátran elmondhatjuk, hogy Henry igazgató oly élvezetet szerzett városunknak, hogy őt ezentul évenként fogja a hálás közönség elvárni. Minden kifogástalan és művészi volt és alaposan leszállította Barnum szereplését. Ma bucsuzik a társulat és közönségünk valóban nemesen cselekszik, ha elismerése jeléül az utolsó előadáson tömeges megjelenéssel adózik a Henry társulat bucsuzó művészeinek.

H i r e k .

A pápa utolsó órája. Az utolsó órák történetéről a lapok a következőket írják: Délben vita a pápa utolsó baláltusáját. Egy órákor a majordomus a kardinálisokat a könyvtárszobába vezette. A pápa ágyánál voltak Centra komornyik, dr. Lapponi, a pápa két unokaöccse és a pápa házi praelátusa. A pápa egyik unokaöccse Pecci Kamilla gróf a hőségétől és az izgatottságtól rosszul lett, úgy hogy kénytelen volt elhagyni a pápa szobáját. Két órákor a majordomus kinyitotta a haldokló pápa szobáját e szavakkal: Közeleg a vég! Erre az összes biborosok beléptek a pápa szobájába és letérdeltek a haldokló ágya mellé. A pápa ismét vissza nyerte eszméletét, megismerte a biborosok legtöbbjét, de hiába próbálta meg, hogy hozzájuk szavakat intézzen. Később bevonult

a pápa szobájába a nemesi gárda is, melynek az a hagyományos föladata, hogy a haldokló pápa utolsó perceinél ott legyen, a holttestnél őrt álljon, a míg a holttestet átadják a camerlengónak. Ez után hosszú néma csönd következett. A haldokló szobája zsu folva volt emberekkel s olyan hőség volt a szobában mint egy sütőkemencében. Három óra ötvennyolc perc volt és a pápa utolsó kísérletet tett, hogy fölemelkedjék, de vissza hanyatlott vánkosaira és vége volt. A komornyik és a pápa praelátusa fehér kendővel betakarták arcát és a melére is fehér kendőt teritettek. A nemesi gárdisták meggyújtották az előkészített gyertyákat és körülállották a halott ágyát, míg Nisárd nagykövet megecsökolta a pápa lehányatott kezét. Egy nappal halála előtt így szólott: Legbensőbb áldásomat küldöm a papságnak, Róma lakosságának, a püspököknek és Olaszország népének. A pápa holttestét sötétvörös selyemruhába öltöztették, fejére tiarát tettek és lábára fehér cipőt huztak. Csak négy, a halottas ágy mellett elhelyezett viaszgyertya világítja be a vörös damaszttal bevont helyiséget. Virág nem látható, mert koszorúk elhelyezését a cerimóniák tiltják. Két nemesi gárdista áll őrt a halott mellett. Másnap délután, huszonnégy órával a halál után, Mazzoni és Lapponi megkezdték a holttest bebalzsamozását. A gyászünnepségek kilenc napig fognak tartani s harmincadikán, vagy a rákövetkező napokon a konkláve kapuját befalazzák.

A pápa halála városunkban. Tizenharmadik Leo pápa őszentsége halálának hírért városunk hitű közönsége is őszinte vallásos kegyelettel fogadta. A gyász jelétől megkondultak a templom harangjai és gyászbogók hirdetik a vármegyeházán, a női zárdán a hívők gyászát. Mint értesültünk, a megboldogult pápa lelki üdvéért ünnepi gyász-mise lesz.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Gillányi Arthur szabadkai törvényszéki és Morava Károly borosjenői járásbírói aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

Megerősítés. Az igazságügyminiszter a bácskai kir. járásbírósnál ideiglenes minőségben alkalmazott dr. Köröme Vilmos aljegyzőt ezen állásában végleg megerősítette.

Diszpolgári oklevelek. Zenta város közönsége Császká György kalocsai érseket és Latinovits Pál főispánt lelkesedéssel diszpolgárrá választotta. A diszpolgárra elkészültek és azokat egy nagy küldöttség fogja átnyújtani.

Választás. Dr. Schmidt Oszkár Kiskér község kiváló képzettségű orvosát Mélykut községe f. hó 20-án egyhangulag községi orvosá választotta meg.

Császka érsek pásztorlevele. Dr. Császka György kalocsai érsek legújabb pásztorlevelében mély megindultsággal emlékezik meg a pápa haláláról és ódai szárnyalással foglalja közre halhatatlan érdemeivel. Azután elrendeli, hogy egyházmegyéje minden templomában délben és este félórán huzzák meg az összes harangokat. Továbbá ünnepélyes rekviemeket rendel, melyekre a hatóságok is meghívandók. Kívánja az érsek, hogy minden papja legalább egy szentmisét mondjon el a szent atya lelki üdvéért. Végül annak az óhajának ad kifejezést az érsek, hogy a katolikus körök és egyesületek gyász-ünnepélyeket rendezzenek XIII. Leo pápa emlékére.

Az időjárás tegnapielőtt hirtelen megváltozott, erős égháború és hatalmas eső vetett véget a nagy hőségnek. Ez időváltozás alkalmával meg kell emlékeznünk Meteor jóslatáról, mely azt foglalta magában, hogy július hó folyamán alatt állandó időre nem számíthatunk és hogy a forróság is, meg a hűvös idő is legfőleg 8-tól napig tart. Tegnapi újra megkezdődött a forróság és tiszta kék égről tűz le a nap. Ha az esőnek nem is, de a hőmérséktségűledésnek leginkább a mezei munkások örülhetnek, akiknek a hőségben nagyon terhes munkájuk lehetett.

Az iparkiallítás szervező bizottsága felkéri az összes helybeli kereskedő és iparos urakat, valamint a város nagyközönségét, miszerint szíveskedjenek vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében tartandó gyűlésen minél nagyobb számban megjelenni.

Honvédeink gyakorlatai. Mint azt annak idején jelezttük, honvédezedtünk Temes megyében Szilason tartja ezredgyakorlatait. Az óriási forróságban ezredtünk derék katonái a legnebezebb feladatokat végzik. A táborozás e hó elején kezdődött és eltart jövő hó 1-ig. Eleinte ezredharcgyakorlatok folytak, jelenleg dandár kötelékben folynak a gyakorlatok. Ezredtünk együtt működik a szegedi ezreddel és a gyakorlatokat a szegedi dandárparancsnok Vojna ezredes vezeti. A napokban tiszti díjlövészet volt, a melyen Balogh Béla hadnagy nyerte el a két első díjat. A dandárgyakorlatokon jelen van Csálányi Géza vezérőrnagy, kertületi parancsnok is. Kapcsolatosan megemlítjük jelen tudósításunkkal, hogy az a bir, miszerint egy a közös, valamint a honvédezedek főhadnagyait lovasítani fogják a jövőben, nem felel meg a valóságnak. A főhadnagyok lovasítása taktikai szempontokból a jelen alakzati viszonyok miatt nem vihető ki, mert akkor az egész gyakorlati szabályzatot át kellene alakítani.

† Id. Sztrilich Gyula. Általános mély részvételt keltett városunkban a szomorú gyász-hír, hogy id. Sztrilich Gyula, a köztisztviselőben álló Sztrilich család Neosztora örök pihenőre tért. Egy hazafiságban, becsületben munkában eltöltött nemes élet ért véget, melyet hálás kegyelettel őriz meg gyászbaborult családjá és a város közönsége, melynek derék, hasznos polgára volt. A nagy időben, 1848/49. évben lelkes harcosa volt a szabadság eszméjének, melynek zászlói alatt mint honvédszázados küzdött. A város közéletében is tevékeny részt vett és mint annak kapitánya szerepelt közhivatalban. A családi életben valódi mintaképe volt az önfeláldozó édesapának, akit gyermekei igaz szeretete vett körül. Hosszu élettel áldotta meg az Isten, melynek munkásságát a család- és a közéletnek szentelte. — Gyászbaborult családjá elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb apa, nagyapa, dedapa, após és sógor id. Sztrilich Gyula földbirtokos 1848/49. évi honvédszázados, Zombor sz. kir. város volt kapitánya, Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságának volt virilis tagja folyó évi július hó 21-én este 8 órakor, életének 80-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után csendesen elhunyt az Urban. A megboldogult földi maradványai f. évi július hó 23-án délután 5 órakor fognak a gyászházban (Flórián-utca 394. szám) a róm. kath. egyház szertartásai szerint be-szenteltetni és a szent Rókus temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise áldozat pedig ugyanezen nap délelőtt fél 9 órakor fog a helybeli római kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Zombor, 1903. évi július hó 22-én. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott! Özv. kamjonkai Szemző Jánosné szül. Sztrilich Izabella, Sztrilich József, özv. ikrényi és kálnai Körmendy Gyuláné szül. Sztrilich Mari, Sztrilich Zsigmond gyermekei. Sztrilich Józsefné szül. ómorovicsai Heinrich Ilona, özv. Buday Dezsőné szül. Ujházy Ilona, Sztrilich Zsigmondné szül. Hameder Vilma, menyei. Apatini Fernbach Péterné szül. kamjonkai Szemző Erzsébet, ikrényi és kálnai Körmendy Imre, ikrényi és kálnai Körmendy Ilona, ikrényi és kálnai Körmendy István, Sztrilich Terézis, ifj. Sztrilich Gyula, Sztrilich Tamás, Sztrilich Viola, Sztrilich Pal, Sztrilich Sarolta, unokái. Ifj. apatini Fernbach Péter, apatini Fernbach Izabella, apatini Fernbach Nándor, dedunokái. Özv. nemesmiliticsi Alföldy Józsefné született Alföldy Julia, nemesmiliticsi dr. Alföldy Gedeon, özv. Sztipits Istvánné sz. nemesmiliticsi Alföldy Mária, nemesmiliticsi dr. Alföldy Ge-

deonné született Falcione Mária, sógora és sógornője. Apatini Fernbach Péter, unokaveje. A megboldogult lelki üdvéért tegnap reggel 9 órakor volt az ünnepélyes gyász-mise a plébánia templomban. A megboldogult emlékeztetének szentelt gyász-misén megjelent a gyászoló család és nagyszámu közönség, mely a templomot teljesen megtöltötte. A szentmisét Steeáz György c. kanonok, apatini plébános celebrálta fényes segédlettel. Temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. A végtisztességen megjelent városunk színe-java és igen sokan kísérték ki a megboldogultat örök nyugvó helyére, a temetőbe. Aldás emlékére!

Vármegyénk hivatalos lapja.

Bács-Bodrog vármegye hivatalos lapjának 4. száma július hó 23-án megjelent a következő tartalommal: A pöstyéni munkásotthon. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ezen leirata közli a törvényhatóságokkal és II. foku iparhatóságokkal, hogy Pöstyén fűrdőben a csuzban szenvedő munkások gyógyítására egy munkásotthon van, melyben ez idő szerint 120 munkás nyerhet olcsó ellátást és gyógykezelést. Az otthonnak két osztálya van. Az egyikben 1 kor. 96 fil., a másikban 1 kor. 34 fil. a napidíj, melyért a beteg lakást, reggelit, ebédet, vacsorát és fűrdőt kap. A gyógykezelésért 4 korona díj fizetendő. — Közli továbbá a hivatalos lap Blum Márkusz hajmoki születésű és illetőségű egyén körözését és a kereskedelemügyi miniszter rendeletét az ipari törzskönyvi lapok kezelése és ezekre vonatkozó bejegyzésekről szóló rendeletet.

Az ügyvédi kamara köréből.

A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Czvetkovits Péter zombori ügyvédet elhalálozása következtében az ügyvédek lajstromából törölte s hogy irodája részére gondnokká dr. Strasser Lajos zombori ügyvédet rendelte ki. Közhírré teszi továbbá, hogy dr. Mártonfy Dezső németpalánkai ügyvédet lemondása következtében az ügyvédek lajstromából törölte. Az utóbbnevezett ügyvéd az irodájához tartozó ügyiratokat dr. Vermes Jenő németpalánkai ügyvéd őrizetére bízta. Végül közhírré teszi, hogy dr. Szimics Dusan titeli ügyvéd a kamara fegyelmi bíróságnak 751/ügy. 1903. szám alatt hozott s a kir. Curia 331/kfegy. 1903. számú ítéletével helybenhagyott ítélete alapján az ügyvédség gyakorlásától három óra felfüggesztetett. A felfüggesztés az 1903. évi augusztus hó 1-én veszi kezdetét és 1903. évi október hó 31-én ér véget.

Eltűnt tiszthelyettes. Világá ment egy kis kadét. A nagyváradi honvédezedben szolgált, ahová csak a mult esztendő végén került tiszthelyettesi rangban. Ott végzte katonai tanulmányait a hadapródiskolában s a kis kadétot, aki előkelő nagyváradi szülők gyermeke, az egész városban ismerték. De ismert alakja volt a fess tiszthelyettes a mulató-helyeknek is. Különösen az utóbbi időben sűrűn fordult meg az orfeumokban és az éjszakázó város sokszor lehetett tanuja cigányos pezsgőzéseknak. Egyszer azután, két héttel ezelőtt ki kellett rukkolnia a századával. Reggelig mulatott s mámoros fejjel igyekezett a laktanya felé. Az őrszem már látta, amint a kaszárnya kapuja előtt futott a már kivonult század után, de a katonákhoz nem csatlakozott. És azóta senki sem látta a mulató csinos kis kadétot. Várták sokáig, hogy majd előkerül, kétségbeesett édesapja országszerte utazgatott utána, de ugylátszik, teljesen nyoma veszett. K. B. tiszthelyettes most országosan körözi, de hozzátartozói attól tartanak, hogy öngyilkosságot követett el, vagy bünténynek lett az áldozata.

Sportverseny. A szabadkai sportegylet, melynek tudvalevőleg Piukovits József orsz. képviselő az elnöke, augusztus hó 2-án nemzetközi versenyeket rendez. A versenyek a jelzett napon d. u. 1/3 órakor kezdődnek és 15 pontból állanak. A versenyek iránt nagy az érdeklődés.

Tüzérség Szabadkán. A mult hetek folyamán a közös hadügyminiszterium értesítette Szabadka város tanácsát, hogy amennyiben hajlandók volnának laktanyát építeni, úgy Szabadka tüzérezredet kap. A városi tanács nagy lelkesedéssel fogadta a hadügyminiszterium átiratát és elhatározta a laktanyaépítést, melyhez még ez év folyamán hozzá is fognak. Érdekes felemlíteni, hogy az ottani lapok már valóságos hadügyi lázba estek. Egyik ottani lap már annyira lelkesedett a katonai ajándék felett, hogy azt írta: miszerint Szabadka legközelebb hadtestparancsnokságot is fog kapni. Ugy látszik, lesz még arról is hír, hogy a középeurópai haderőt is Szabadkán fogják elhelyezni. Különben mi csak gratulálhatunk a szomszédoknak — és várunk szép csendesen a mi sváziszer regimentünkre, hátha ránk is gondolkodnak majd egyszer. De addig csak várjunk — hiszen mi mindig csak várunk!!!

Új bélyeg. A magyar korona országai területén, 1898. évi július hó 1-től forgalomban levő magyar bélyegjegyek helyett, 1903. évi október hó 1-től kezdve új bélyegjegyek fognak forgalomba bocsáttatni. Ugyanezen alkalommal a bélyegértékosztályok (kategóriák) a következő bélyegekkel szaporítottak: 26 filléres, 38 filléres, 46 filléres, 1 korona 26 fillér, 1 korona 88 fillér, 2 korona 50 fillér és 3 koronással. Az új bélyegjegyek két főrészből állanak u. m.: a) a tulajdonképpeni bélyegképből és b) a bélyegalanyomatból. Az összes bélyegjegyek egyformán 29 milliméter széles és 35 milliméter magas alakban a fillér- és koronaértékűek rajzban háromféle alnyomattal és háromféle bélyegképpel. A vegyes értékűek pedig egyféle alnyomattal és bélyegképpel külön 35 féle színben nyomva kerülnek forgalomba. A jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek 1903. évi október hó 1-je után 1903. évi október hó 31-ig árusíthatók s teljes érvénytelenséggel használhatók. 1903. évi november hó 1-ével azonban forgalmon és érvényen kívül helyeztetnek s e naptól kezdve kizárólag csak az új bélyegjegyeket szabad használni és árusítani. Az 1903. év november hó 1-ével forgalmon kívül helyezett bélyegjegyeknek ezen időpont letelte után való használata a bélyeglerovási kötelezettség nem teljesítésével egyenlőnek fog vétetni s a bélyeg- és illetékszabályok szerint ezzel egybekötött hátrányos következményeket fogja maga után vonni. A forgalmon kívül helyezett, érvényt veszített bélyegjegyeket a törvényes határozmányok megtartása mellett a bélyegraktáraknál, kir. adó- és jövedéki hivataloknál 1903. évi november hó 1-től 1903. évi december hó 31-ig új bélyegjegyekkel ingyen lesznek kicserélhetők; 1904. évi január hó 1-től ugyanazon évi december végéig a kicserélés indokolt kérelemre a pénzügyminiszterium által rendelhető el. A kicserélés iránti beadványok bélyegmentesek. A forgalomból kivont, érvényt veszített bélyegjegyek 1905. évi január hó 1-től kezdve többé sem ki nem cserélhetők, sem értékük meg nem térítettik.

Eljegyzés. Palatinus József hírlapíró, a „Bácskai Hírlap“ főmunkatársa, eljegyezte Rác Zoltánt Szegeden.

Meglopta a feleségét. Csányi Pálné újvidéki lakosnő tegnapelőtt munkába ment s midőn este 8 órakor haza érkezvén, az napi keresetét, 1 kor. 20 fillért a szekrénybe akarta tenni, rémülten vette észre, hogy a kulcs nem forog a zárban, majd pedig, hogy a szekrényből 1200 kor. megtakarított pénze hiányzik. A nyomozás alapján a gyann Csányi Pálné, a férjre bánt, ki Schwarz testvéreknél Predrieven van alkalmazva s a mondott napon Újvidéken járt s állítólag felesége lakásán is megfordult.

Vasuti betörés. Az óbecsei vasuti állomáson a napokban betörők jártak, akik feltörték az egyik vasuti kocsi és abból 15 süveg cukrot, valamint több csomag kockacukrot loptak. A nyomok a szelmalmok felé vezettek s az uton a betörők sok cukrot szétosztottak. A vasuti főnök nyomban jelentést tett a csendőrségnek, mely már is nyomában van a — helyi viszonyokkal teljesen ismerős — tetteseknek.

Névmagyarosítás. Klatrobecz Géza szabadkai m. kir. főhadnagy családi nevét a belügyminiszter engedélyével „Katoná“-ra magyarosította.

Hitelező és adós. Bácsstopolyáról írja tudósítónk: Reich Ferenc topolyai kereskedő folyó hó 16-án estefelé a boltja előtt elmenő Tóth Gulyás Pálné szintén helybeli lakos régi adósát felszólította, hogy 25 koronányi s már elég régi tartozását egyenlítsék ki. Tóthné haza érve ezt urának elmondotta, mire ez felbőszülve rohant Reich boltjába s ott legelsőbb is Reichnéval találkozott, akitől éktelen káromkodások közt azt kérdezte, hogy hol van Reich, mert ő fizetni akar. Erre Reichné kijelentette, hogy ő is tudja, hogy mennyivel tartozik Tóth, tehát a pénzt ő is felveszi, azonban Tóth erre nem volt hajlandó, hanem nagy káromkodva a boltból eltávozott, de nem csillapodott le a mérgé, mert másnap reggel már ott ólalkodott Reich boltja előtt s várta Reichnek kijövetelét, de ez nem sikerült, mert ezt Reich észrevette s tartózkodott, nehogy találkozzék Tóthtal, hogy valami szerencsétlenség történjék. De a felbőszült ember már annyira türelmét veszítette, hogy 11 óra tájban berontott kezében egy nagy konyhakéssel, hogy majd most megfizet. Az óriási lármára Reich és udvarosa kiszaladtak, hogy a dühöngőt lefegyverezzék, azonban ez nem sikerült, mire Reich beszaladt forgópisztolyáért s azzal visszatérve egyenesen Tóth felé lött, de nem találta, a második lövésben pedig a már akkorra összeesdült hetipiacosok akadályozták meg, miközben az esetről a rendőrség is értesítve lett s a dühöngő Tóthot bekisérték. Az esetről a rendőrség megtette az illetékes hatóságnál a jelentést.

Gyilkosság. Zsablya községet a mult héten egy rémes gyilkosság tartotta izgatottságban. A csurogi országuton két unokatestvér támadt egymásra, szerb ajku zsablyai polgárok, akik már évek óta haragban vannak egymással. Midőn a napokban az országuton találkoztak egymással, kezdetben csak sértő szóval illették egymást, majd az egyik revolvert rántott elő, a másik pedig kést és úgy támadtak egymásra. Az idősebb a revolverből ötször lött, de golyója csak kisebb sérülést okozott. A fiatalabb erre a kését unokabátyjának a szívébe szurta bele. A gyilkost letartóztatták.

Egy új érdekes magyar találmány fontos változásra van hivatva a fűtés terén. A használatos mindkét fajta kályhának, a vaskályhának, mint a cserépkályhának ugyanis előnyeik mellett, megvannak a maguk hátrányaik is. Tudjuk, hogy a vaskályhák mint jó hővezetők, gyorsan átmelegsznek, de ép oly gyorsan ki is hűlnek. Viszont az elegánsabb cserépkályhák tovább tartják a meleget, de végtelenül lassan melegsznek át. Bár milyen kályhát veszünk tehát, mind egyiknek oly nagy hátrányai vannak, hogy a velük való fűtést teljesen célszerűnek nem mondhatjuk. Az említett hátrányoknak természetes következménye, hogy tulsok tüzelőanyagot fogyasztunk, a fűtés tehát célszerűtlen és költséges. A Puchert és társai temesvári cég által feltalált és szabadalmazott kályha szerkezete megszünteti e hiányokat a következő öltetes módon: A kályha külső burokja cserépből készült, belsejében azonban elmesen konstruált, vasbetét van elhelyezve. A vasbetét gyorsan melegszik át, ép úgy mint a vaskályha, a cserépburók pedig tartja a meleget ép úgy mint az eddigi cserépkályha. A hő pedig a kályhán alkalmazott perforált agyagbetéteken át, szabályozva és egyenletesen áramlik ki. A szoba tehát gyorsan átmelegszik, hőmérséklete pedig állandó és egyenletes marad, a mi egyaránt kellemes és egészséges is. De ezenfelül a Puchert és társai féle szab. gyorsmelegítő kályha olcsó is, mert olcsóvá válik a fűtőanyagban való tetemes megtakarítás és az által, hogy javítások stíksége teljesen ki van zárva. — Ajánlható e kályha építésznek, háztulajdonosok, intézetek és magánosok figyelmébe, nemkülömben megjegyezzük hogy bármely már használatban levő cserépkályhát e szabadalommal olcsón gyorsmelegítővé lehet

átalakítani. — A praktikus és takarékos ember kellő idővel előbbre gondoskodik a későbbi stíkségeletről s ezért mindenkinek csak ajánlható hogy most gondoskodjon gyorsmelegítő olcsón fűtő kályháról, ha majd a zord téli időben nem nagy kiadással, akár kellemes otthont.

Öngyilkos utazó. Bajai tudósítónk írja: Kedden delután egy intelligens külsejű fiatalember érkezett Bajára a szabadkai vonattal. Az idegen, aki a látszat után itélve kereskedelmi utazó volt, egyenesen a Nemzeti szállóba ment, ahol szobát kért magának. Alig zárkózott be, a szobából 5 egymásután következő revolverdurranás zaja hallatszott ki és riasztotta meg a szálló személyzetét, akik rosszat sejtve, a rendőrség közbenjöttével feltörték a szoba ajtaját. Rémes látvány tárult a belépők elé. Az idegen összeroncsolt koponyával, vértócsában élettelenül fektett a szoba padlózatán. Jobbjában görcsösen szorongatta a füstölő revolvert, melyből 5 töltény hiányzott. Az öngyilkos mind az 5 golyót a fejébe röpítette, melyek teljesen összeroncsolták a koponyát. Kiletét eddig nem sikerült megállapítani, mert semminemű írást nem hagyott hátra. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Szélhámos effendi. A nemzetközi szélhámosoknak egy igen érdekes példánya került most a szabadkai rendőrség fogságába, a ki nek elfogatásával minden valóságosság szerint olyan fogást tett, a melyhez hasonlóra még a legnagyobb városok rendőrségei is csak ritkán tehetnek szert. Az elegáns kinézést, fenbéljázó modoru, körülbelül 40 éves ember Mohamed fanatikus híveinek táborába tartozik és Ibrahim Iftali effendinek mutatja be magát, a vele lévő Pauli Rozina Katarina stuttgarti 45 éves asszonyt pedig feleségként viszi magával és ennek társaságában a hiszékeny emberek kihasználásával a legkörülmönfontabb csalásokat követi el. Ibrahim effendi vagy másként Brobus Simon albániai lókereskedőnek jegyeztette be magát a Nemzeti szálloda bejelentő ivén és a mint szállásán elhelyezkedett, a szállodai alkalmazottaknak meghagyta, hogy néhány ismertebb lókereskedőt küldjenek fel hozzá, mert hamarosan össze akar vásárolni mintegy 14—20 luxus lovat, a melyek közül egy-egy párnak legalább 2000 korona értékét kell képviselni. Szabadkán természetesen annyi a lókereskedő, hogy a jó üzlet hallatára csakhamar többen felkeresték az állítólagos külföldi lókereskedőt, a ki többeknek imponált is, előkelő megjelenésével, vastag — persze bamis — aranyláncával és lépre mentek neki azzal, hogy kisebb-nagyobb összegeket hiteleztek neki, míg az állítása szerint nála levő nagy összeg török lírát beválthatja. A kereskedőkön kívül a szállodai pincért is becsapta. Szerdán délelőtt az ügyeletes rendőrkapitány figyelmessé lett téve az effendire, a kit a bejelentő lap alapján be is hivatott és csakhamar meggyőződött róla, hogy egy veszedelmes szélhámosmal van dolga, a ki már Magyarországon kívül Ausztriában, továbbá Német- és Franciaországban is megfordult. Legutóbb Szegeden követett el hasonló csalásokat, de onnan sikerült eillannia. A rendőrkapitány rögtön távirati megkereséseket intézett a szegedi és budapesti rendőrségekhez, a válasz megérkezéig pedig Ibrahim ur és állítólagos életpárjának előzetes letartóztatását rendelte el.

Erdő területet vármegyénkben. Bács Bodrog vármegyében 53231 khöld erdő van. Szabadka erdőterülete 13613, Újvidéké 1150 és Bajáé 260 khöld. A mult évben erdőstítetett: Bács Bodrog vármegyében 634 khöld, Szabadkán 310, Újvidéken 14 khöld. Erdősíteni kellett volna az egész megyében 1738 khöldat, ezzel szemben azonban csak 1209 khöld terület erdőstítetett. Ez az eredmény azonban, tekintve a mult évi nagy szárazságokat és az erdőstítéseket rendkívüli gátoló korai őszi fagyokat, igen jó eredménynek mondható.

Theológiai rendszer címén Belohorszky Gábor bácsi ág. ev. főesperes egy 16 oldalra terjedő, tudományos értékű füzetet adott ki, melyben a theológiai akadémia albizottsága által bemutatott s közzétett theológiai rendszert títzetesen ismertette s a

valláserkölcsi élet élesztését és fejlesztését mutatva ki az ev. pap legfőbb feladatának s kötelességének, teljeseu önálló, egyetemi színvonalon álló s egyetemi szakrendszer szerint szervezett theologiai fakultásnak s e mellett 2 theologiai tanintézetet vagy főiskolának felállítását tartja szükségesnek, egyuttal pedig a 3 évfolyamra kontemplált theologiai tanintézetek tananyag-beosztását is közli.

Vasuti baleset. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt hétfőn a bács-feketehegyi vasuti állomáson. Közvetlen a vonat indulása előtt Fülöp János kishegyesi munkás amint felugrott a vonatra, a már működésben levő kerekek hallását elkapták és három ujját leszakították. A súlyosan sérült munkást a kórházba szállították.

Az ország nagybirtokosai. Magyarországon a legnagyobb földbirtokos a magyar állam, melynek 2 816 418 kat. hold földje van. A magánbirtokosok sorrendje ez: herceg Eszterházy Miklós 421.053, gr. Schönborn Ervin 216.021, Frigyes főherceg 157.731, gróf Festetics Tasziló 134.541 holddal. A holtkezi birtokai közül a legnagyobb a nagyváradi r. kat. püspöké: 189.933 hold. A hercegszabasi uradalom 91.800, az egri káptalan 91.702 hold, míg a kalocsai érseki uradalom csak 23.143 hold. A zsidók közül legtöbb földje van báró Schossberger Zsigmondnak, 25.117 hold, utána Popper Armin következik 25 000 hold földdel. A városok birtokai közül legnagyobb Szabadka városé, 166.070, Debrecené 99.618, Szegedé 72.427 hold.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A bácsalmási határban egy tagban fekvő 93 kataszt. holdnyi földbirtok egészben, illetve részletekben egy, esetleg több évre bérbeadatik.

A közelebbi feltételek meg tudhatók a

Cservenkai mezőgazd. Népbank
Igazgatóságánál Cservenkán.

3-1

3794/1903.

Pályázat.

Okeér községben leköszönés folytán tisedésbe jött és havi előleges részletekben fizetendő 600 korona évi javadalmazással egybekötött községi irnoki állásra pályázatot nyitok.

Pályázni kívánók minősítettket és nyelv ismerettket igazoló okmányolt kérvénytket **flyó évi augusztus hó 20-ig** nálam annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvényeket figyelembe nem fogom venni.

Ujvidék, 1903. évi július hó 20-án.

M e z e y,
főszolgabíró.

2-1

2385. szám. 1903.

Arverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság ezennel közhírré teszi, hogy **flyó évi július hó 26-án délután 3¹/₂ órakor** a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező egy tagban álló 66 és a községi iskolai alapvagyon tulajdonát képező 33 katasztrális hold föld az 1904. évre akár egy tagban, akár 5 holdas részletekben a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Csonoplán, 1903. évi július hó 19-én.

Deák Andor, **Lengyel József,**
jegyző. 2-2 bíró.

Hirdetmény.

A tejtermelésnek fontosságát és hasznos voltát a gazdálkodás minden ágára és a vagyonosodás elősegítésére gazdaközönségünk már régebben felismerte; erről tanuskodik a tejszövetkezetek, tejgazdaságok tekintélyes száma, mely a közelmúltban vármegyénkben alakult.

A tejtermelés fejlesztése csak a jószág-állomány szaporításával érhető el, amikor ugyanis a tejmennyiség nagyobbodásával a lefölöző gépek fokozottabb üzeme mellett a költség előnyösen oszlik meg, mi feltétlenül a tej jobb értékesítésére vezetend.

Mint hogy azonban nem minden gazda rendelkezik a jószág beszerzésére szükséges tőkével, ugy e fontos gazdasági érdeket méltányolva a Sztanisicsi takarékpénztár elhatározta, hogy Sztanisics, Krusevlya, Rigyica, Gákova, Gara, Nemesmilitics, Csonopla és Kernyaja községek lakói részére fejős tehenek beszerzése céljából 3 év alatt havonkénti részletekben törleszthető kölcsönöket engedélyez 200—200 koronás tételekben.

A kölcsönösszegekről 2 kezes aláírásával is ellátott kötelezvények irandók alá és minden 100 korona kölcsön után 36 egymást követő 3 kor. 20 filléres részlet fizetendő a takarékpénztárba, mely összeggel a kamatok és maga a tőke is teljes kiegyenlítést nyernek.

Krusevlya, Rigyica, Gákova, Gara, Nemesmilitics, Csonopla és Kernyaja községekből jelentkező kölcsönkérőktől ugy a maguk, mint jótállók vagyonát feltüntetendő és személyazonosságukat igazoló községi bizonyítvány fog beköveteltetni.

Ugy a fizetések megkönnyítése, mint a felek kényelme szempontjából beleegyeznek a takarékpénztár, hogy a havi részletek adósok helyett a tejszövetkezet kezelősége által szállittassanak be az intézet pénztárába; az adós felek tehát magukat alávetik annak, hogy a szállított tejért őket megillető járandóságból a havi részleteket a szövetkezet levonhassa.

Bővebb felvilágosítást ad

a Sztanisicsi takarékpénztár.

Sztanisics, 1903. július 20-án.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

STEBLER JÁNOS

vendéglős

Zombor, Zrínyi-utca.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű vidéki beszálló közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelőleg vendéglői helyiséget átalakítottam és vendégszobákkal ellátva, azon helyzetben vagyok, hogy a mélyen tisztelt vendégeknek a **legolcsóbb árak mellett szobák** mindenkor rendelkezésre állanak.

Szives pártfogást kér

Stebler János,
vendéglős.

6-2 **Figyelmes kiszolgálás és olcsó árak.**

Hirdetés.

A zombori gör. kel. szerb hitközség részére beszerzendő 180—200 m³ tölgy tűzifa, miért is a fakereskedők ezennel felhivatnak, hogy ez iránti ajánlataikat **f. évi augusztus hó 2-áig** bezárólag az alulírt hitközség elnökségéhez benyujtani el ne mulasszák.

A zombori gör. kel. szerb egyház-község 1903. évi július hó 17-én tartott választmányi gyűléséből.

Pavkovits György, **Blagojevits János,**
hitk. jegyző. hitk. elnök.

1890. szám.

tkvi 1903.

Arverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Iház Adámné Oravecz Julianna hagyatéki ingatlanainak végrehajtási joghatálylyal leendő elárverezése iránti ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíró) területén lévő, Bács község és határában fekvő, a bácsi 879. sz. betétben Oravecz Albert özvegy nevében álló, de nyilvankönyvön kívül özv. Iház Adámné Oravecz Juliannát megillető A. I. 1—2. sor, 736. és 737. hr. sz. 244. ö. i. sz. ház, udvar és kertre 900 koronában, — továbbá az A. I. 7. sor, 4181/8. hr. sz. I kat. hold 555 ölnyi szántóra 800 koronában, és végre az A. I. 12. sor, 12/6366-od rész közös erdőjuttalékra az árverést 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi augusztus hó 24-ik nappán délután 2 órakor** Bács község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 90 kor., 80 koronát, illetve 80 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeltetenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hódásghon, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1903. évi július hó 4-én.

Szabó Imre,
kir. járásbíró.

MINDENMŰ
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK

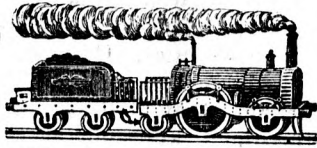
DISZES KIVITELE

A BÁCSCSA KIADÓHIVATALÁBAN

FELVÉTELEK.

Magyar királyi állam-vasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI

MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád. Vissza											
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	ind.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.05	6.55		
12.33		5.47	7.42	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.46	1.56	
1.22	4.10	5.56		5.30	ind. SZABADKA	érk.	10.53	7.34	9.34	1.21	7.15
1.51	4.45			5.59	Csantavér		10.21	6.59		12.56	6.14
2.18	5.18	6.27		6.28	Bács-Topolya		9.57	6.34	9.02	12.34	5.17
2.44	5.46	6.42		6.54	Hegyes-Feketehegy		9.27	6.02	8.46	12.06	
3.05	6.10	6.56		7.16	Verbász		9.01	5.39	8.33	11.48	
3.26	6.44			7.38	O-Kér		8.36			11.29	
3.44	7.05			8.07	Kiszács		8.16	4.50		11.13	
4.06	7.30	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	ind.	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda Szabadka—Ó-Becse Vissza					
v. v.	sz. v.	ind.	érk.	v. v.	sz. v.
4.40	1.30	ind. SZABADKA	érk. 8.34	5.25	
5.08	1.58	Békova	8.07	4.58	
6.19	3.21	érk. ZENTA	ind. 6.40	3.40	
7.47	5.27	Ada	5.26	2.19	
8.10	5.42	Mohol	5.05	2.02	
8.30	6.02	Bács-Petrovosszelló	4.39	1.37	
8.56	6.28	érk. Ó-BECSE	ind. 4.10	1.10	

Oda Szabadka—Dálya Vissza									
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	érk. 6.50	9.24	12.59	10.24	
5.25	2.26		6.56	Tavankut	6.17		12.37	9.58	
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok	5.53	8.54	12.20	9.40	
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militias	5.02	8.28	11.44	8.59	
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	ind. 4.40	8.17	11.27	8.40	
7.03	4.02	7.37		Prigl.-Szent-Iván		7.56	10.58	8.04	
7.17	4.16	7.47		Szóna		7.46	10.42	7.48	
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	ind.	7.37	10.30	7.30	
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.	6.57	9.22	6.03	
9.35	5.37	8.52		érk. DALYA	ind.	6.46	9.10	5.50	

Oda Ó-Becse—Ujvidék Vissza									
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE	érk. 6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár	6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10	Csurogh	6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32	Zsablja	5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47	Gospodince	5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11	Temerin	5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20	Járek	4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34	érk. VASKAPU	ind. 4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36	ind. VASKAPU	érk. 4.40	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00	érk. UJVIDÉK	ind. 4.15	8.55	5.00			

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel Vissza									
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
6.37	5.10	ind. UJVIDÉK	érk. 6.00	3.01					
7.00	5.38	érk. VASKAPU	ind. 5.33	2.38					
7.05	5.50	ind. VASKAPU	érk. 5.28	2.33					
7.31	6.24	Káty	5.06	2.15					
7.42	6.38	Tiszakálmánfalva	4.43	1.56					
7.57	7.00	Kovil-Szent-Iván	4.25	1.41					
8.11	7.18	Vilova—Gardince	4.04	1.26					
8.24	7.34	Lok	3.48	1.14					
8.37	7.50	érk. TITEL	ind. 3.32	1.00					

Oda Hegyes-Feketehegy—Palánka Vissza									
v. v.	v. v.	ind.	érk.	v. v.	v. v.				
6.59	6.50	ind. HEGYES-FEKETEHEGY	érk. 5.53	5.40					
7.21	7.13	Telecska	5.30	5.18					
7.41	7.38	Kula	5.18	5.06					
7.53	7.50	Béla-puszta	4.53	4.45					
8.06	8.08	Torzsa	4.39	4.31					
8.32	8.37	Deszpot-Szt-Iván—Pivnica	4.20	4.12					
8.49	8.55	Szilbás	3.51	3.47					
9.21	9.21	ind. GAJDOBRA	érk. 3.39	3.35					
9.53	9.53	érk. PALÁNKA	ind. 2.55	2.45					

Oda Szeged-Rókus—Szabadka Vissza													
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	ind.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
2.50	3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12	10.36	
3.11	3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Rószke	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57	10.17	
3.26	3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS	6.25	10.18	2.56	6.39	11.44	10.01	
3.40	3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom	5.58	10.05	2.36	6.26	11.31	9.45	
3.56	4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics	5.42	9.53	2.24	6.14	11.18	9.29	
4.09	4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	ind. 5.25	9.40	2.10	6.02	11.05	9.10	

MEGYZET. Az esti 6 órától reggel 5 óra 59 percig tartó éjszakai idő órászámai kövér betűvel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.